

**ДО
ПЛЕНУМА НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДОКЛАД

от

Цветинка Пашкунова – член на Висшия съдебен съвет от участие в среща на екипа по проект „Независимост, отчетност и качество на правосъдието“ на Европейската мрежа на съдебните съвети, проведена в периода 16- 17 април 2026 г., в гр. Брюксел, Белгия

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

С решение на комисия „Бюджет и финанси“ към Пленума на Висшия съдебен съвет (ВСС) по протокол №12 от 01.04.2026 г., т.15 и на основание чл.5, чл.17, ал.2, чл.18, ал.1 и ал.2, чл.28, ал.1, чл.38, ал.1, чл.39, ал.1, параграф 4 от Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, във връзка с чл.30, ал.2, т.20 от Закона за съдебната власт и чл.11, ал.2, т.4 и т.13 от Правилника за организация на дейността на Висшия съдебен съвет и на неговата администрация, бях командирована за участие в среща на екипа по проект „Независимост, отчетност и качество на правосъдието“ на Европейската мрежа на съдебните съвети /ЕМСС/. Срещата се проведе в периода 16- 17 април 2026 г., в гр.Брюксел, Белгия.

На 16 април беше предоставена актуална информация по отношение на ситуацията с членовете и наблюдателите на ЕМСС чрез кратка презентация от

представителите на Унгария и Италия за съществуващите предизвикателства пред съдебната система и върховенството на правото, последващи проведените избори в Унгария и референдума в Италия за конституционна реформа на Съдебния съвет. Господин Франс ван Дайк инициира дискусия, във връзка с организираното от ЕМСС проучване сред адвокатите за независимостта на съдебната власт и качеството на правосъдието, като беше поставен акцент на незадоволителното участие в анкетата на представителите на свободната професия в съответните страни – членове и наблюдатели на ЕМСС и на незначителния брой на лицата, попълнили въпросниците /само 8 държави, сред които и България, с 176 участвали адвокати – 1,3%/, което обосновава изводи за липса на представителност и достоверност на резултатите. Бяха обсъдени и възможности за мотивация на адвокатската общност чрез професионалните асоциации, адвокатските колективи, Европейската мрежа на адвокатите и националните Съдебни съвети.

Внимание беше обърнато и на предварителните резултати по проекта „Независимост, отчетност и качество на правосъдието“, въз основа на попълнените от членовете и наблюдателите на ЕМСС въпросници, като беше изведено заключение за съответност на националните съдебни системи на формалните изисквания за независимост, както и за положителни тенденции по отношение на продължителността на разглеждане на делата, компетентността на съдиите, дигитализацията в правораздаването и достъпа на хора с увреждания, което обаче не е достатъчно за преодоляване на нагласите за липса на справедливост и доверие в съдебната власт. Бяха представени и иновации в съдебните системи на Италия, Норвегия, Франция и Латвия, във връзка с използването на изкуствен интелект за анонимизация на лични данни и чувствителна информация в съдебни решения, регулиране на натовареността на съда, въвеждане на времеви стандарти при разглеждане на дела и приемане на харта за дължими етично поведение, нравствени качества и отговорност на магистратите.

Срещата продължи на 17 април с разглеждане на случаите на упражнено насилие срещу съдии, като от проведеното проучване и попълнени анкети бяха очертани констатации за зависимост на съдебната система от изпълнителната власт по отношение на сигурността на магистратите, за недостиг на финансовите ресурси и за особено значение на ескалиращите заплахи спрямо съдии чрез социалните медии.

Госпожа Габриеле Юокайте от ТТ на Литва и госпожа Мадлен Матю от ВСМ на Франция предложиха за обсъждане и въпроси, свързани с организацията на провежданото проучване сред потребителите на съдилищата за независимостта, качеството и сročността на правораздаването; като обстойно анализираха първоначалните резултати от предприетите до настоящия момент изследвания.

В заключение беше направена презентация на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела от нейния генерален секретар - Софи Шеньо, като бяха споделени добри практики във връзка с прилагането на европейското законодателство, взаимодействието между държавите-членки при разглеждане на делата, със заявено ясно и категорично желание за сътрудничество с ЕМСС.

20 април 2026г.

С уважение,

Цветинка Паш нова